



ВТОРО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ“
Монтана, ул. „Цар Иван Александър“ № 35,
тел. 096-305698, 302452, факс 096-305698
e-mail: info-1201004@edu.mon.bg, www.vtoro-montana.com

УТВЪРЖДАВАМ:

Директор:

/Елка Станева/

Заповед № РД-13-88/25.09.2024 г



ПРОГРАМА

за

**предоставяне на равни възможности за приобщаване на децата и учениците
от уязвимите групи**

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 1/ 25.09.2024 г./ и е утвърден със Заповед № РД-13-88/25.09.2024 г. на директора на училището.

Документът е към Стратегията за развитие на Второ СУ „Н. Й. Вапцаров“ и се актуализира ежегодно при необходимост.

I. УВОД

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с учениците от Второ СУ „Н. Й. Вапцаров“ - Монтана. Тя е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите училище;
- Закон за защита от дискриминация;
- Закон за защита правата на детето;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието;

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа всички ученици, които имат необходимост от такива, съобразно неговите лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в едно училище са ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, ученици, застрашени или жертва на насилие, ученици с изяви дарби, деца-сираци и полусираци, ученици в риск. Рискови среди са:

- Социално слаби семейства;
- Семейства, в които родителите работят в чужбина и децата са отглеждани отроднини;
- Семейства, в които децата са отглеждани от един родител;
- Ученици от етническите малцинства;
- Ученици със социално слаба мотивация за учене и незаинтересованост към учебния процес (семейства с болен родител или трагичен случай);
- Семейства от други държави, които са избрали да живеят в България и децата даучат тук.
- И други.

1. Цели

Целта на програмата за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи е да се осигурят условия, даващи възможност на всички деца да се обучават заедно в общата класна стая и да участват заедно в извънкласните занимания, независимо от техните способности, увреждания, заболявания, убеждения, етническа принадлежност, и т.н.

1. Пълноценна социализация и интеграция на учениците от уязвимите групи и осигуряване на подкрепяща среда.
2. Приемане и подкрепа на индивидуалността на всеки ученик, различията се приемат позитивно като стимул за подобряване мотивацията за учебен труд на учениците.
3. Гарантиране на равен достъп до качествено образование.
4. Да се акцентира на тези групи учащи се, за които съществува риск от изолиране, изключени са от образование или са с недостатъчно добри резултати от обучението.
5. Превантивна работа в училище в посока развитие на социални умения, умения за общуване, развитие на емоционалната интелигентност у учениците.
6. Правилна ориентация към кариерно и професионално развитие.
Системното и рационално организирано приобщаващо образование се основава на

следните принципи:

- подкрепа на самостоятелната активност на детето,
- активно участие в образователния процес,
- вариативност при организацията на обучението и възпитанието,
- партньорски отношения с родителите и институциите, оказващи подкрепа на учениците от уязвимите групи.

2. Задачи

1. Ранно откриване на ученици с обучителни трудности и прилагане политиката на подкрепа на личностното развитие на децата.

2. Изграждане на приобщаваща образователна среда и осъществяване на качествено образование, съобразено с индивидуалните потребности на всеки ученик.

3. Създаване на положителни нагласи в училищната и родителската общност за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи към учениците от уязвимите групи.

Постигането на основните задачи са свързани с обезпечаване на необходимите условия субекти на приобщаващото образование:

2.1. Културно-образователна среда за приобщаване

Средата е източник за психично развитие за децата. Тя им влияе много по-силно и непосредствено, отколкото на възрастните, и може да изпълни своите функции, ако е достъпна, отговаря на потребностите им, разширява начините за познание на света и личностно развитие.

2.2. Педагогическите специалисти

В разнообразната палитра от фактори, обезпечавачи образователното приобщаване, съществена роля има и *отношението на педагогическите специалисти* към децата и готовността им чрез комплексни и координирани грижи да им *оказват адекватна подкрепа* за развитие.

2.3. Технологии за осъществяване на приобщаващото образование

За осъществяване на успешно приобщаващо образование всички педагогически специалисти следва да усвоят и развият нови стратегии и специфични *технологии на педагогическо взаимодействие*.

2.4. Сътрудничество със семейството и общността

Приобщаващото образование е немислимо без създаването и укрепването на двупосочни устойчиви *връзки на образователната институция и семейството* на основатана общия интерес за развитието на детето.

II. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие от институциите в системата на училищното образование се осъществява съвместно с държавните и местните органи и структури, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

1. Обща подкрепа

Общата подкрепа включва екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти; допълнително обучение по учебни предмети; занимания по интереси; кариерно ориентиране на учениците; библиотечно-информационно обслужване; грижа за здравето, включително чрез събиране на пълна информация от родителя за здравословното състояние на детето и за медицински изследвания и консултации; дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение; ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения; логопедична работа.

2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на дадения ученик. Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на ученика и след

това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

- Учениците за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности;
- деца с хронични заболявания;
- деца в риск.

- Допълнителната подкрепа включва:

- работа с ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на комуникативни нарушения;
- ресурсно подпомагане;
- екипна работа между педагогическия екип и родителите.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие, като активни участници в дейностите. Изработва се индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика. Индивидуален учебен план се изработва и за ученици с изявени дарби.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА:

	Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
1.	Идентифициранена ученици от уязвимите групи	постоянен	Класни ръководители, педагогически съветник	
2.	Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	Класни ръководители, педагогически съветник, логопед	
3.	Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класен ръководител, учители	
4.	Приобщаване на учениците от уязвимите групи чрез участие в училищни кампании, извънкласни и извънучилищни дейности	постоянен	учители, класни ръководители	цел на дейността е да почувстват своята значимост и да повишат самочувствието си
5.	Награждаванена ученици	текущ	директор, заместник-директор	при и по определен повод за поощрение

6.	Идентифициранена ученици със СОП	целогодишно	класни ръководители, учители, логопед, педагогически съветник, ресурсен учител	
7.	Оценка на потребности на ученици със СОП	целогодишно	ресурсен учител и екип	не по-късно от 3 месеца след идентифициранена нуждата
8.	Логопедична работа с ученици	целогодишно	логопед	при необходимост
9.	Психологическа подкрепа и консултации	целогодишно	Педагогически съветник	при необходимост, за ученици със СОП по график
10.	Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	целогодишно	директор, зам.-директор, учители, педагогически съветник	развитие на социални умения, умения за общуване, развитие на емоционалната интелигентносту учениците- по планът към стратегия за преждевременно напускане от образователната институция.
11.	Провеждане на беседи за кариерно консултиране и ориентиране	през учебната година	Кариерни консултанти, педагогически съветник	цел мотивиране за продължаване на образованието и придобиване на квалификация
12.	Иновативност при преподаване на материала	през учебната година	учители	
13.	Стимулиране участието на деца с изяви дарби в състезания и олимпиади	целогодишно	учители	

14.	Ученическият съвет съдейства за приобщаването на учениците от уязвимите групи	през учебната година	Ученически съвет, класни ръководители, учители, ръководство	По планът за работа на УС за учебната 2024-2025г.
15.	Своевременно уведомяване на родителите за допуснати отсъствия, добри и/или лоши проява на учениците	целогодишно	класни ръководители, учители	

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и училищната общност. Всички участници в образователния процес (семејство, детска градина, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.